

КАДРАВЫ ГОЛАД

Што такое сямейнась па-беларуску

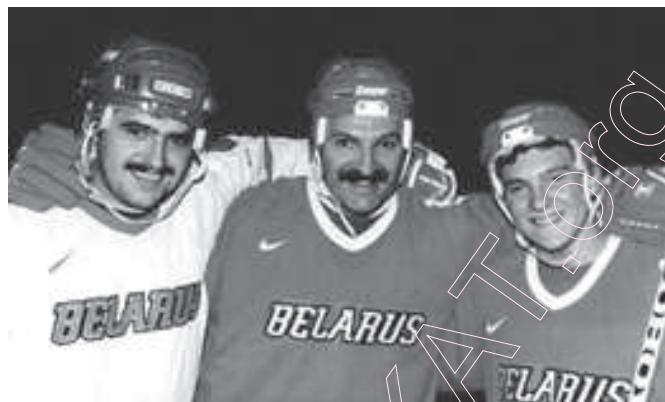
Не так даўно кіраунік прэзідэнцкай адміністрацыі Уладзімір Макей правёў пасяджэнне калегіі па наступным пытанні — “Аб выніках праверкі работы з кіруючымі кадрамі ў дзяржорганах і іншых арганізацыях і мерах па ёй дасканаленні”.

У прыватнасці, Макей заявіў: “Амаль усюды выяўлены факты фармалізму, пратэкцыянізму, сямейнасці, ігнаравання нарматыўнай прававой базы ці неадэкватнага яе прыменення асобымі кіраунікамі і дзяржорганамі”.

ГЭТА НАМЁК?

Як мінімум, дзіўнавата чуць з вуснаў, напэўна, трэцій пайплывовасці асобы дзяржавы рэплікі пра засілле сямейнасці. Старэйшы сын кірауніка дзяржавы, Віктар Лукашэнка, на дадзены момант з'яўляецца памочнікам свайго бацькі па нацыянальнай бяспецы і мае велізарны ўплыў не толькі на сілавыя структуры, якія ён курыруе, але і на сітуацыю ў краіне ў цэльм. Сярэдні сын Аляксандра Лукашэнкі, Дэмітрый, кіруе Прэзідэнцкім спартыўным клубам. Ну, а малодшаму, чатырохгадовому Мікалаю, на мерапрыемствах дзяржаўнага ўзроўню аддаюць чэсць ваенныя з высокімі генеральскімі зоркамі.

Мік тым вышэй абазначаная праверка праводзілася менавіта па даручэнні... самога Аляксандра Лукашэнкі. Правяралася дзеянасць аж 25-ці міністэрстваў, сямі дзяржаўных камітэтаў, пяці канцэрнаў, а таксама апарату

Сыны дзяржаўнай асобы № 1 даўно ўжо пры дзяржаўнай справе...

Савета міністраў, Упраўлення справамі прэзідента, Белкаапсауза, органаў пракуратуры, мясцовых выканаўчых і распрадачных органаў кіравання.

Сваю ўвагу Уладзімір Макей асабліва засяродзіў на Столінскім раёне Брэсцкай вобласці, дзе райвыканкам узначальвае Аляксей Дзямко, яго сын кіруе аддзелам таго ж райвыканкама па спраўах моладзі, сват — старшыня СПК “Палеская ніва”, сястра жонкі — старшыня мясцовага Савета дэпутатаў, брат — старшыня назіральнага савета СПК “Фядорскі”. “Складаваецца ўражанне, што ўлада прыватызаўвана сям’ёй Дзямко”, — падсумоўвае кіраунік прэзідэнцкай адміністрацыі.

Вам гэта нічога не нагадвае? Не ўзнікае эфект дэжалю?

Атрымліваецца, што вынік такой сур’ёнай праверкі зводзіцца ў першую чаргу да непразрыстых намёкаў у адрас ініцыятара гэтай самай праверкі...

ЛАЙКА ЗАПАСНЫХ ДЛЯ ВЫШЭЙШАГА ЗВЯНА

Палітолаг Уладзімір Мацкевіч у інтэрв’ю “Тут і цяпер” палічыў, што тут усё прасцей і адначасова складаней: “Не

думаю, што нехта спрабаваў спецыяльна данесці да грамадскасці такі непразрысты намёк на сямейнасць у адносінах да самога Лукашэнкі. У рэшце рэшт, несуцязальныя вынікі аналізу кіраунічага складу краіны праз дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі шырокай публіцы не паведамляліся. Тут, па вялікім рахунку, засмучае іншае: відавочна, што ў краіне самы натуральны кадравы голад. Лайлік запасных гульцоў, асабліва для вышэйшага эшалона ўлады, праста не існуе. Тому, пэўна, і ладзілі гэту праверку, каб даведацца прычыны такога сур’ёнага крызісу з кіруючымі асобымі на самых розных узроўнях. Вось толькі высновы робяцца не зусім правільныя, на мой погляд”.

Сапраўды, яшчэ 17 красавіка гэтага года сам кіраунік дзяржавы ў дастаткова рэзкіх тонах заяўľ, што на працягу наступных двух тыдняў будуть праведзены сур’ённыя кадравы змены. Мінула і два, і чатыры, і больш тыдняў, а згаданых кадравых змен як не было, так, пэўна, і не будзе ў бліжэйшым часе. Прызначаць па прынцыпе асабістай аддаансці прэзідэнту падчас крызісу, які толькі ўваходзіць у сваё

піке на нашай зямлі, мякка ка-
жучы, не зусім мэтазгодна.

У свой час спікерам Ніжняй палаты беларускага парламента некалькі гадоў адпраца-
ваў асабісты сябра Лукашэнкі,
былы настаўнік і ўчастковы
міліцыянер Уладзімір Канаплёў.
Потым ён даволі скан-
далына развітаўся са сваёй
пасадай. Па чутках, пасля таго,
як папарыўся са сваім тага-
часным расійскім візві Бары-
сам Грызловым. Быццам бы ў
фешнебельней маскоўскай
лазні апошні ледзь не прапа-
ноўваў Канаплёву паспраба-
ваць прэтэндаваць на служ-
бовую пасаду № 1 у Беларусі ў
бліжэйшым часе...

Уладзімір Мацкевіч падзя-
ляе гэту думку цяперашняй
неактуальнасці прызначэння
на высокія пасады выключна
па прынцыпе асабістай ад-
данасці: “Ператрахаць цэн-
тральны апарат можна было
да той пары, пакуль не быў
вычарпаны кадравы рэзерв.
Цяпер увогуле вельмі цяжка
адшукаць замену большасці
прадстаўнікам вышэйшага
эшалона ўлады. У гэтым плане
вельмі паказальны прыклад
з ратацыяй кіраунікоў КДБ у
апошняй гады. Было бачна, што
у свой час Аляксандр Лукашэн-
ка хocha адараўца гэтую струк-
туру ад расійскага ФСБ (былы
старшыня КДБ Леанід Ерын
насіў і, пэўна, носіць пагоны
менавіта вядучай расійскай
спецыяльнай службы — В.А.).
І што з гэтага атрымалася? На
высокую пасаду прызначалі-
ся людзі, дастаткова далёкія
ад спецыфікі гэтай працы, ды
яны і не зусім адпавядалі ёй па
сваім узроўні. Гэта датычыць і
Сцяпана Сухарэнкі, пры якім
КДБ “дахаваў” асобыя камер-
цыйныя структуры, і танкіста
Юрыя Жадобіна”.

Па меркаванні Мацкевіча,
цяпер разумныя людзі, якія
знаходзяцца на 2-3 прыступкі
ніжэй за вышэйшыя службо-
вые пасады, нават калі ім пра-
паноўваюць павышэнне, не па-
гаджаюцца на такія прапановы.

ЯКІХ ТРАДЫЦІЙ ПАВІННА ТРЫМАЦЦА БЕЛАРУСЬ?

Віншуючы Патрыярха Маскоўскага і ўсіе Русі з тэзай-мянінамі, Лукашэнка сярод іншага заяўіў наступнае: "Для нас праваслаўе з'яўляецца духоўнай асновай адзінства рускага і беларускага народаў, той сілай, якая дапамагае пераадольваць межы ў агульным памкенні да ідэалаў братэрскай любові, міласэрнасці і добра. Беларусь будзе нязменна трымашца традыцый праваслаўнай веры, якая стала неад'емнай часткай яе гісторычнага лёсу".

**СЯРГЕЙ ХАРЭУСКІ, МАСТАЦТВАЗНАЎЦА:
"ЦАРКВУ ЎЛАДА ВЫКАРЫСТОЎВАЕ".**

— Праваслаўныя атэісты ў сілу сваёй недасведчанасці часам блытаюць праваслаўе і хрысціянства. І супрацьпастаўляюць іх. Так, Беларусь насамрэч мае глыбокую хрысціянскую традыцыю. У tym ліку і праваслаўная царква ёсьць неад'емнай, глыбокай і прыгожай часткай нашай духоўнай спадчыны. Але, каб некаторыя кіраўнікі вучыліся лепей, яны б ведалі, што апроч праваслаўнай традыцыі мы маем не менш доўгую гісторыю заходняга хрысціянства. І гэта таксама неад'емная частка нашай духоўнай культуры і гісторыі. Беларусь яшчэ і радзіма грэка-каталіцкай царквы, якая панавала ў нашай краіне і на большай частцы Украіны цягам трох стагоддзяў, што ёсьць велізарным, унікальным нацыянальным здабыткам. І раней, у XIX стагоддзі, рускія гісторыкі царквы не ганьблілі гэтую традыцыю, а наадварот успрымалі яе вельмі паважна, як неад'емную частку хрысціянскай еднасці. І паўтысячы гадоў на нашых аштарах дзейнічаюць пратэстанцкія дэнамінацыі. Хто мае права ігнараваць той духоўны даробак? Далібог, не праваслаўныя атэісты. Не ім вызначаць, якой будзе Беларусь.

Калі ўлада зямная не перастане выкарыстоўваць царкву ў якасці вазону для сваёй патрэбы, то рэальны ўплыў гэтай царквы, мякка кажучы, стане вельмі сціплым.

**АЛЕСЬ АНЦІПЕНКА, ФІЛОСАФ:
"ГЭТА ПАЛІТЫЧНАЯ РУЦІНА".**

— Я б не ставіўся сур'ённа да такіх фармулёвак. Па-першае, Аляксандр Рыгоравіч не рэпрэзентуе праваслаўных вернікаў у нашай краіне і не з'яўляецца чальцом царквы. Па-другое, ён сказаў патрыярху Кірылу тое, што той хацеў пацуць. Ясна, што галаве Маскоўскай патрыярхіі былі вельмі прыемнымі запэўнівальні ў tym, што "знаеце, хоць і да Папы Рымскага тут ездзім, але ж усё роўна мы ваны". Так што я б не надаваў гэтаму вялікага значэння. Гэта такая палітычная руціна. І не варта шукаць тут ніякіх падводных плыніяў і сэнсаў. Сёння ніводная з канфесій не вызначае нейкіх фундаментальных працэсаў, якія ўплываюць на наш свет. З гэтага будзем і сыходзіць.

**ІРЫНА ГЕРАШЧАНКА, НАСТАЎНІЦА (ПОЛАЦК):
"РПЦ ЗАБЫЛАСЯ НА ТОЕ, ШТО КЕСАРАВА — КЕСАРУ,
БОГУ — БОГАВА".**

— Пра якія праваслаўныя традыцыі ён кажа? Пра вывешванне ў храмах партретаў Мікалая Другога? Пра будаванне храмаў з сілікатнай цэглы? Пра няявечанне ўніяцкіх святынь? Пра разда-

Праваслаўнай царкве трэба змагацца за свой аўтарытэт

чу царкоўных узнагарод нейкім прайдзісветам? Пра ігнараванне беларускай мовы ў службах? Пра апіянанне улады? Калі гэтыя традыцыі і надалей будуць падтрымлівацца, дык незайдзросны лёс чакае наша праваслаўе. Бяды ў tym, што царква забылася, што Богу — Богава, а кесару — кесарава.

**АЛЕСЬ ПУШКІН, МАСТАК:
"РЭЛІГІЙНАЯ БАРАЦЬБА ЗА ДУШЫ ЯШЧЭ НАПЕРАДЗЕ".**

— Я даўно думаю над гэтым. Вось цяпер будуюцца храмы. Людзі, здаецца, у іх ходзяць. Але, як толькі падзе рэжым Лукашэнкі, праваслаўю вельмі многа трэба будзе працаваць, каб запоўніць гэтыя храмы людзьмі. З'явіцца масавыя сведчанні журналістаў пра тое, што ёсьць Філарэт, якое ягонае мінулае, якія яго грахі і слабасці. Пратэстанцкія храмы будзяць падтрымлівацца з КДБ і зараз. На прыкладзе свайго бабруйскага святара я могу засведчыць, што 4 сакавіка 2005 года, калі я ішоў у краму, то ўбачыў, як з дома святара, якому я спавядаўся, выйшаў супрацоўнік КДБ. Я зайшоў да святара і спытаўся: "Айцец Віктар, што ўсіх рабіў гэты чалавек? Вы ведаце, хто ён?" Той адказаў: "Нет. Не знаю".

Зараз я не веру свайму святару. І гэтыя храмы, што будуюцца на ўзор расійскай архітэктуры... Нічога беларускага. Айчынная школа храмабудавання, такая, як, напрыклад, Мікалаеўская царква ў Магілёве, не ўлічваецца. Таму ў праваслаўя наступяць чорныя дні, калі сыдзе сённяшняя ўлада. З'явіцца мнóstva лаўкоў душ. На маю думку, гэта пратэстанты, якія зараз выглядаюць мучанікамі. Канечне, секты розныя, у tym ліку тыя, дзе Бог падміняеца грашыма. Зараз гэта актуальна ва Украіне. Таму праваслаўе чакаюць не лепшыя часы.

Але, калі ў нас паявяцца мудрыя святары, якія стануць аба-пірацца на беларускі народ, то будуць асобныя прыходы, дзе людзі будуць іх шанаваць. Гэта ўжо будзе не РПЦ, а беларуская праваслаўная царква. Таму што, хутчэй за ёсё, усе мыслячыя святары ўсвядомяць адзінou рэч: без беларускай мовы ў будучыні ў праваслаўную царкву Беларусі не будзе. У рэлігійных жыцці Беларусі яшчэ ўсё наперадзе. Усе канфлікты, усе няпростыя сітуацыі, уся барацьба за душы, за аўтарытэт — усё яшчэ наперадзе.

Заканчэнне.
Пачатак на стар. 1

Яны выдатна разумеюць, што гэта няправільна з усіх пунктаў гледжання, і ў першую чаргу з прафесійнага.

Можа, таму нік не могуць падшукаць замену цяперашняму старшыні Савета міністраў краіны Сяргею Сідорскаму?

ЛАЎКА ЗАПАСНЫХ ДЛЯ СЯРЭДНЯГА ЗВЯНА

Яна таксама не надта запоўнена. Менавіта тут макеўская праўверка адшукала шмат прыкладаў сямейнасці. Адразу заўважым, што пры савецкім часам была распаўсядзжана наступная практыка — накіроўваць у туго ці іншую вобласць "немясцовая", каб яго было цяжэй аблытаць рознымі кланавымі і сямейнымі путамі. Ды і самім прызначэнцам значна лягчэй кіраваць, калі ён не звязаны шматлікімі сувязямі сваёй вотчыны.

Аляксандр Лукашэнка, які адкрыта прызнаеца ў ледзь не абсолютнай любові да ўсяго савецкага, таксама да нядайняга часу ў цэлым прытрымліваўся такога прынцыпу. Але здараліся і здараюцца выключэнні.

Па Мацкевічу, сямейнасць квітнела і квітнелася асабліва ў Віцебскай вобласці: "Мы, калі са сваёй камандай аб'яджалі гэтую вобласць, то бачылі,

КАДРАВЫ ГОЛАД

наколькі гэтая сямейнасць тут пануе. Брэсцкая вобласць таксама гэтай з'явіў не абдзеленая. Але тут палка, што называеца, з дўвумя канцамі. З аднаго боку, сямейнасць — гэта адназначна дрэнна: больш падстаў карупцыі, злоўживання службовым становішчам і г.д. З іншага боку, складваеца пэўная каманда аднадумцаў, якія ведаюць свой рэгіён і спрабуюць несці адказнасць за яго праblems, дапамагаючы адзін аднаму".

Сапрэуды, ну што дрэнна, напрыклад, у клане Кенэздзі? Праўда, у Штатах сама сістэма ўлады будуеца на крыху іншых прынцыпах, чым у нас...

Вось што сказаў нам прадстаўнікі лінкавіцкай вертыкали, які па зразумелых прычынах захацеў застацца неназваным: "Сказаць, што мая дый іншыя "вертыкальныя" пасады мёдам намазаны, значыць пакрывіць душой. Зверху вчэна патрабуюць выканання шматлікіх паказчыкаў любой цаной. Таксама вісіць дамоклаў меч у выглядзе завядзення адміністрацыйнай ці нават крымінальнай справы. Заробак параўнальна неблагі, але і не выбітны. Калі, не дай Бог, выганяць, то выключна з "войчым" білетам. Я асабіста ведаю няшмат жадаючых заня-

ць кіруючыя пасады раённага ўзроўню".

Сітуацыю кадравага голаду сур'ёзна ўскладняе цэлая серыя нядайных арыштаў начальнікаў раённага ўзроўню па ўсёй краіне. Кіраўнікі шматлікіх сілавых структур толькі падліваюць масла ў агонь, публічна запўніваючы, што дадзеныя крымінальныя справы далёка не апошнія.

ЛАЎКА ЗАПАСНЫХ ДЛЯ НІЖЭЙШАГА ЗВЯНА

Адносна ніжэйшым звязном можна ў гэтым плане назваць кіраўнікі прадпрыемстваў дзяржаўнай формы ўласнасці. Аб'яў у друку ці электронных сродках масавай інфармацыі кшталту "Патрабуеца дырэктар на той ці іншы завод" пакуль быццам бы няма, але склады многіх, нават знакавых для краіны прадпрыемстваў забыты гатовай нерэалізаванай прадукцыяй, таму бліжэйшым часам вакансіі кіраўнікі некаторых заводоў адназначна вызываюцца. Ці ёсць каму іх запоўніць?

Эканаміст Леанід Заіка для **нашага выдання** сказаў, што, хутчэй за ўсё, на вызваленых дырэктарскіх пасады пачнуць ставіць людзей старай, "праверанай" фармацыі: "Між тым

Паўночнакарэйскі лідэр Кім Чэн Ір — амаль копія бацькі ва ўсіх сэнсах

ва ўмовах крызісу неабходна кардынальна мяняць саму сістэму прызначэння кіраўнікі прадпрыемстваў. Трэба не баяцца давяраць кіраванне маладым, адукаваным, энергічным менеджэрам. Каб тыя змаглі адшукваць нестандартныя і дзейныя хады ў сферы вытворчасці і рэалізацыі прадукцыі паслуг сваіх аб'ектаў гаспадарання".

Ну, што тут дадаш?..

ЗАМЕСТ Р.С.

Апошнім часам набірае папулярнасць наступны анекдот.

Расійскія журналісты пытаюцца ў Аляксандра Лукашэнкі: "Александр Григорьевич, докеле Вы будете править своеі страной?"

Той адказвае: "Да Колі".

Жарт, канечнэ. Але ён, са свайго боку, характарызуе сітуацыю з кадрамі ў нашай краіне.

ВІКТАР АЛЯШКЕВІЧ.

ЦІ АДБУДЗЕЦЦА 13-Ы КРОК ДА ВЫРАТАВАННЯ У Магілёве чарговая громкая справа

Не так даўно суд Кастрыцінскагарайону горада 26 траўня жыхарка **Магілёва** забараніў спадарыне Людміле Бацюк, якая выратоўвала хворых на алкагалізм і наркаманію, яе далейшую сацыяльную практыку і аштрафаваў на 140 тысяч беларускіх рублёў. Не дапамаглі ні паказанні шматлікіх сведак на карысць сваёй ратавальніцы, ні ўказанні на відавочныя працэсуальныя парушэнні, ні, нарэшце, аўтарытэт міжнароднай арганізацыі "Дом на скале", сябрам якой з'яўляецца Людміла Бацюк. Гэта дзякуючы праграме названай арганізацыі, якая прызнана ў свеце пасляховай і носіць назыву "12 кроکаў да выратавання", яна атрымала досвед і веды для выканання сваёй высакароднай справы.

Найважнейшая якасць гэтай методыкі ў тым, што яна заснавана на хрысціянскіх каштоўнасцях і на першы план выносиць дыялог з хворымі людзьмі, спробу іх ду-

хойнага абуджэння, пасля чаго яны могуць стаць здольнымі самастойна рабіць неабходныя высновы і ажыццяўляць зруші ў сваім жыцці. Такім чынам, тут абсолютна не вядзецца пра незаконае псеўдамедычнае "кадзіраванне" хворых, у чым абвінавацца Бацюк. Таксама не было ў дзеяннях спадарыні Людмілы і намеру стварыць нейкую рэлігійную арганізацыю, як запэўнівалі міліцыянты і начальніца ідэалагічнага аддзела, з якімі, як гэта чытаецца ў рашэнні, пагадзіўся суд. Як зазначыла Людміла Бацюк (і гэта пацвердзілі аптытаныя сведкі), людзі, што чулі пра яе метад, добрахвотна прыходзяць на сустэрэчы з ёй і таксама ж, атрымаўшы дапамогу словам і парадай (бясплатна!), вольна сыходзяць. Сярод іх ёсць нямала тых, у каго праз дапамогу спадарыні Бацюк пазбавіліся залежнасці ад алкаголю і наркотыкаў блізкія і родныя. Многія наведвальнікі таксама ўратаваліся ад зга-

данай заганы. Тут і адзін чалавек важны, калі ўлічыць, што, напрыклад, у мінулым годзе афіцыйная статыстыка ў вобласці налічвала звыш 23 тысяч людзей, залежных ад алкаголю.

Такім чынам, былая магілёўская выкладчыца, а цяпер індывідуальная прадпрымальніца ў сферы сацыяльной дапамогі, была прыцягнута да адказнасці за парушэнне часткі 4-й артыкула 9.9 Кодэкса аб адміністрацыйных парушэннях (за стварэнне незарэгістраванай рэлігійнай арганізацыі). Цяпер яна ў сваім недабудаваным доме на ўскрайку абласнога цэнтра не мае права сустракацца ў пэўныя дні з 5-6 наведвальнікамі (больш іх за адзін раз ніколі не бывала), каб сказаць ім разумнае, добрае слова, даць сацыяльную ці псіхалагічную параду.

Заканчэнне на стар. 4

ЯК А.Р. ЗВОЛЬНІУ А.Р.

Для ўсяго свету "Еўрабачанне" скончылася ў пазамі-нүлы уік-энд. І толькі ў Беларусі "свята" працягваецца дагэтуль.

Адразу пасля правалу ў паўфінале "Еўрабачання" спявак Пётр Ялфімаў і яго прадзюсэр Таццяна Касмачова заявілі, што будуць шукаць сустрэчы з Аляксандрам Лукашэнкам, каб распавесці яму, як траціліся дзяржаўныя гроши, што былі выдаткованы на падрыхтоўку беларускага канкурсанта. А таксама, не чакаючы прыёму ў кіраўніка дзяржавы, напісалі скаргу ў галоўнае ўпраўленне МУС па барацьбе з карупцыяй і эканамічнымі злачынствамі. Цяпер на БТ міліцыянты правяраюць законнасць і мэтазгоднасць запрашэння польскага рэжысёра Януша Юзефовіча, які спрабаваў паставіць нумар для Пятра Ялфімава, замовы кліпа в Украіне і г.д.

Аляксандр Лукашэнка таксама не прымусіў сябе доўга чакаць. Не чакаючы вынікаў міліцэйскага разбору, першая асоба дзяржавы запатрабавала цалкам замяніць каманду, якая апошнія гады займалася падрыхтоўкай беларускага ўдзельніка "Еўрабачання".

— Мне гэта ўсё надакучыла: балбатня, бойка ды іншае, — заяўві Лукашэнка. — Стрызна, хлам. Сабраліся вакол гэтага, піраць, а магчыма яшчэ і гроши дзеляць.

Апошнія слова, напэўна,

датычаць знакамітага спевака Ціхановіча, які ачольваў штаб "Еўрабачання" на БТ. Такім чынам, Лукашэнка дэ-факта загадаў звольніць свайго поўнага чэзку: Ціхановіч таксама Аляксандр Рыгоравіч, што часцяком было падставай для жарту. Аднак "балбатня" на гэтую тэмую, мусіць, не надта падабалася Лукашэнку. Паводле ягонага меркавання, у краіне павінен быць толькі адзін прэзідэнт (нагадаю: некалькі гадоў таму ў закана-даўства былі ўнесены змяненні, згодна з якімі кіраўнікам бізнесовых структур, грамадскіх арганізацый і г.д. забаронена звяцца прэзідэнтамі) і толькі адзін Аляксандр Рыгоравіч (можа, выдаць дырэктыву аб перайменаванні ўсіх астатніх?).

За кампанію папала і Ялфімаву, да якога Лукашэнка таксама мае прэтэнзіі.

— Што тычыцца цяперашняга выкананіць, то да пачатку гэтага конкурсу, за месец-паўтара, мне скардзіліся, што вось ён не жадае гэтага рабіць, хтосьці ім кіруе... Мне гэта ўсё надакучыла, і я сказаў: не перашкаджайце, мы яго абрали, замяніць не можам. Калі ж упарціца моцна пачне, дык давайце не будзем удзельнічаць у гэтым годзе наогул. Вырашылі удзельнічаць — вось і

А як усё пачыналася...

вынік.

Цяпер займацца падрыхтоўкай прадстаўніка Беларусі на "Еўрабачанні" будуць "новыя людзі". Але наўрад ці можна чакаць прынцыповых змен. Бо творчасць — штука тонкая і звычайнікам адміністрацыйным схемам не падпараткуюцца.

Чаму на "Еўрабачанні" перамог нарвежскі беларус Аляксандр Рыбак? Сёлета на конкурсе было нямала спевакоў з патэнцыяльнімі хітамі і цікавымі шоу, якія выдатковалі на свой піяр значныя гроши. А Рыбак наогул не ездзіў у проматуры, не пераймаўся наконт кліпа, не меў, нарэшце, дапамогі на дзяржаўным узроўні. А ў выніку — трывумф!

На мой погляд, поспех забяспечылі неверагодныя

свежасць і шчырасць Рыбака, якія выгадна адрознівалі яго ад іншых удзельнікаў "Еўрабачання". Менавіта гэтыя якасці зрабілі чароўнае ўражанне на тэлегледачоў па ўсім кантыненце, і яны аддалі свае галасы за нашага земляка.

А цяпер тэарэтычнае пытанне: ці перамог бы Рыбак, калі б застаўся жыць у Беларусі, а не пераехаў на Нарвегію? Які лёс мог бы чакаць гэтага хлопца тут і цяпер? Ці захаваў бы ён гэтыя свае свежасць і шчырасць пад ідэалагічным прэсам, які ў той ці іншай ступені прысутнічае ва ўсіх галінах жыцця?

На жаль, хутчэй за ўсё, наўрат атрымаўшы прэзідэнцкую стыпендыю з фонду для таленавітай моладзі, член БРСМ (а як жа без гэтага?) Аляксандр Рыбак страціў бы нешта неўзорнае — тое, што нельга памацать, але можна адчуць... Дзякую Богу, што гэтага не адбылося!

Можна спяваць на канцэртах "За Беларусь!" і пагардліва ставіцца да Бацькайшчыны, як гэта яскрава прадеманстраваў той самы Ялфімаў. Напярэдадні "Еўрабачання" ў інтэр'ю "Інтэрфаксу" спявак заяўві, што каб у яго і Касмачовай было шмат грошей, "няўжо б мы жылі ў гэтай краіне?".

І той вынік, які ўрэшце атрымала ўся гэтая кампанія, — "заслуга" і самога канкурсанта, і нашай так званай "сістэмы патрыятычнага выхавання", і наогул ладу жыцця, што ўсталяваўся за апошнія 15 гадоў. Бо без любові казкі ("Fairytale") не бывае.

ВАЛЯНЦІН СЫЧ.

ЦІ АДБУДЗЕЦЦА 13-Ы КРОК ДА ВЫРАТАВАННЯ

Заканчэнне. Пачатак на стар. 3

Між тым афіцыйна зарэгістраваная прадпрымальніца па аказанні сацыяльных паслуг насељніцтву Людміла Бацюк абсалютна ўпэўнена ў tym, што працэс супраць яе быў распачаты незаконна і павінен быў быць спынены паводле шэрага фармальных і фактычных абставін. Сярод іх незаконны ўваход у яе прыватны дом (гэта было ў сакавіку гэтага года) групы людзей у складзе начальніцы ідэалагічнага аддзела адміністрацыі Каstryчніцкага раёна Магілёва І.Бацішчавай і афіцераў міліцыі У.Ярашкава і А.Пушына. Далей яны, не пытаяючыся дазволу і не паведаміўшы пры-

сутным аб іх правах і аб матывах сваіх паводзін, фактывічна правялі ў дому вобысک, зрабілі выбараочнае фатаграфаванне "рэчавых доказаў" і здзейснілі затрыманне прысутных з дастаўкай іх у райадзел міліцыі для "дачы паказанняў".

На самім жа судзе, як сведчыць юрист Магілёўскага праваабарончага цэнтра Барыс Бухель, адбылося непасрэднае працэсуальнае парушэнне, у выніку якога слуханне павінна было адразу спыніцца на карысць спадарыні Бацюк. А менавіта: на працягу судовага разгляду (адбылося трэх пасяджэнняў) спадарыні Бацішчава (адна з аўтарак пратакола і ініцыятара працэсу) спачатку была дапытана **як сведка**, а потым паводзіла сябе як **прадстаўнік**

райённай адміністрацыі — іншымі словамі, ужо сама без пасрэдніцтва суддзі задавала пытанні як Людміле Бацюк, так і іншым сведкам. Ужо адна гэтая "пера-кваліфікацыя" сведкі ў прадстаўніка адвінаваўчага боку сведчыць аб прадузятасці суда — так лічыць грамадскі юрист.

Аднак спачатку будзе касацыйная інстанцыя ў абласны суд. Можа, яна паглядзіць на праблему больш глыбока, чым зрабіла гэта ідэалагічная начальніца. На судзе Каstryчніцкага раёну ёй задалі пытанне: на падставе чаго яна з міліцыянтамі вырашыла, што ў дому Л.Бацюк адбываюцца **рэлігійныя** абряды? У адказ пачалі: **нам так падалося...**

ГЕНАДЗЬ ВІКТАРАЎ.

ЯК БЕЛАРУСЬ ГАНДЛЮЕ ЛЮДЗЬМИ

Беларусь ігар Талочынца звязануся за дапамогай да спецдакладчыка ААН па гандлі людзьмі Джой Нгазі Эзейла. Ягоную жонку, маці траіх дзяцей, абвінавацілі ў гандлі людзьмі і пазбавілі волі на 10 гадоў (дзяўчынка, якая нарадзілася ў студзені 2008 года, зарэзана разам з маці ў калоніі). Ігар Талочынца лічыць, што 10 гадоў — вельмі жорсткі прысуд для жанчыны, якая актыўна супрацоўнічала са следствам, расказавася ва ўчыненым і нікога не забіла.

“Цяпер я проста разрываюся паміж калоніяй і нашымі дзецьмі”, — кажа ён.

Спецдакладчык ААН па гандлі людзьмі Джой Нгазі Эзейла, якая на мінульым тыдні наведала Беларусь, прапанавала стварыць пры Адміністрацыі презідэнта Беларусі альбо Міністэрстве замежных спраў незалежную структуру, якая будзе займацца процідзеяннем гандлю людзьмі, а таксама ўвесці пасаду нацыянальнага спецдакладчыка па гэтым пытанні.

“Гандаль людзьмі — гэта від злачыннасці, які вельмі хутка развіваецца і закрануў практычна ўсе краіны свету, — адзначыла Эзейло. — У тым ліку і Беларусь, якая з'яўляеца не толькі краінай транзіту, але і краінай назначэння гандлю людзьмі”.

Пасля сустрэч з беларускімі чыноўнікамі Джой Эзейла была прыемна ўражана тым, што робіцца ў Беларусі для супрацьдзеяння гандлю людзьмі: “Поспех у галіне пераследавання па законе сведчыць пра тое, што Беларусь не толькі ставіцца да гэтай проблеме як да рэальнай і сур'ёзнай, але і прымае канкрэтныя меры для барацьбы з дадзенай пагрозай”.

Аднак некаторыя праваабаронцы сцвярджаюць, што Беларусь проста цынічна зарабляе гроши на гэтай праблеме.

“Асуджаныя па артыкулах за гандаль людзьмі, як правіла, атрымліваюць вельмі вялікія тэрміны зняволення, — выказаў сайту “Беларускі партызан” напярэдадні візіту Джой Эзейла сваю думку былы следчы, а цяпер граваабаронца **Алег Волчак**. — Яшчэ трох гадоў назад з'явіліся калектывныя лісты з турмаў ад жанчын, якія былі асуджаны нібыта за гандаль людзьмі. Яны звязрталіся ў самыя розныя арганізацыі, у тым ліку і ў ААН, аднак да іх зверотаў там чамусьці ставіліся з недаверам і ігнаравалі. Толькі за апошнія пяць гадоў у нас было больш за 200 спраў па абвінавачанні ў

Гэтая дзяўчына — не ахвяра гандлю людзьмі. Але колькі прыгожых маладых жанчын трапляюць у жахлівую пастку

гандлі людзьмі. Гэта вельмі шмат. Такой колькасці спраў, напэўна, няма ні ў адной краіне. На мой погляд, Беларусь проста атрымлівае гранты пад гэтую кампанію, і праваахоўныя органы імкнущы адпрацаваць іх не якасцю, а колькасцю”.

“У мяне было мала часу, каб азнаёміца з асобнымі справамі, — прызналася спадарыня Эзейла. — Аднак я ведаю, што сярэдні тэрмін прысуду, які выносяць беларускія суды па згаданай катэгоріі спраў, складае ад 5 да 12 гадоў. Больш падрабязную статыстыку мне яшчэ павінны прадставіць у мой офіс. Я ўважліва вывучаю яе, бо па выніках візіту буду рыхтаваць падрабязную справаадачу. Канечнэ, трэба абавязкова падкрэсліваць, што справядлівае правасуддзе і забеспячэнне правоў чалавека павінна ажыццяўляцца ў адносінах да ўсіх — не толькі ахвяр, але і абвінавачваных...”

ЭКСПЕРТЫЗА

ДЗМІТРЫЙ ЧАРНЫХ, ЧЛЕН ЮРЫДЫЧНАЙ І МОЛАДЗЕВАЙ КАМІСII БЕЛАРУСКАГА ХЕЛЬСІНКСКАГА КАМИТЕТА:

— Я разам са старшынёй БХК Алегам Гулаком сустракаўся са спадарыніем Джой Эзейла. У першую чаргу яна хацела пачаць ад нас, якія ў Беларусі існуюць праблемы ў кампаніі, што праводзіцца па барацьбе з гандлем людзьмі. Мы засяродзілі ўвагу

спадарыні Эзейла на тым, што падчас барацьбы з названымі відам злачынства не варта забываць пра захаванне правоў чалавека. А прадстаўнікі праваахоўных органаў у пагоні за статыстыкай часта забываюць аб tym, што трэба расследаваць злачынствы так, каб не

правакаваць саміх людзей на падобнага роду дзеянні. На жаль, большасць з тых спраў, што расследуюцца ў межах гэтай кампаніі, пабудаваны на правакацыях. І мы прыводзілі канкрэтныя прыклады, якія, дарэчы, у пісьмовай форме перадалі спецдакладчыку. Як мне падалося, Джой Эзейла вельмі зацікаўлена слухала нас, і некаторыя рэчы яе шчырэ здзівілі.

РЭКОРДЫ

Прысуд па адной з самых нашумелых спраў па гандлі людзьмі быў вынесены ў 2007 годзе. На лаве падсудных апынулася маці двух дзяцей Кіра Атаева і кіраунікі 11-ці вядомых мадэльных агенцтваў. Атаева не прызнала сваёй віны, яе пазбавілі волі на 12 гадоў, пазней Вярхоўны суд 2 гады ёй “дараваў”. Кіраунікі мадэльных агенцтваў адправіліся ў калоніі на 8-10 гадоў.

РАКУРС

У адной з крымінальных спраў па гандлі людзьмі фігуравалі імёны арабскіх шэйхаў, да якіх вазілі дэлегацыі беларускіх дзяўчат. У прыватнасці, не раз называлася прозвішча цяперашняга кірауніка МЗС Аб'яднаных Арабскіх Эміратоў шэйха **Абдалы бен Заіда аль-Нахаяна**. Варта адзначыць, што тыдзень таму гэтыя наследныя прынцы Абу-Дабі **наведваў Беларусь з працоўным візітам і сустракаўся з прэм'ер-міністрам Сяргеем Сідорскім і міністрам замежных спраў Сяргеем Мартынавым**.

Большасць дзяўчат, якія выступалі сведкамі ў судзе, гаварылі, што былі задаволены не толькі паездкамі, але і падарункамі ад шэйхаў. Некаторыя з іх казалі, што калі ім яшчэ раз прапануюць падехаць у Аб'яднаныя Арабскія Эміраты, яны з задавальеннем пагодзяцца.

ПАРАЎНАЕМ

Зусім нядаўна беларускага міліцыянера, які згвалтаваў студэнтку ў службовым аўто, пасадзілі на 6 гадоў.

Пухавіцкіх падпалышчыкаў, за якіх заступіўся Алег Лукашэнка, накіравалі ў калонію на тэрмін ад 3 да 5 гадоў.

За забойства, здзейсненое ў стане афекту, прадугледжана амежаванне волі тэрмінам да 5 гадоў...

Спадарыня Эзейла паабяцала, што абавязкова разгледзіць зварот ігары Талочынца і дасці яму доказы на пачатку чэрвеня. Ігар не страчвае надзею, што юмагасць дакладчыка ААН дапаможа яму датэрмінова вызваліць жонку з-за кратаву...

ІВАН УЦЮРЫН, спецыяльна для svabodaby.net.

I НЕМАГЧЫМАЕ СТАНОВІЦЦА МАГЧЫМЫМ

Фэст забароненых рокераў прайшоў пад патранатам улад

У мінулу суботу на летнішчы сталічнага аэраклуба «Баравая» адбыўся першы нацыянальны фестываль жывой актуальнай музыкі «Bela Music-09», які сабраў многіх вядомых айчынных рок-выкананіццаў.

КАБ БЫЛІ «АДЭКВАТНЫМІ»...

Унікальнасць сітуацыі палягае ў тым, што яшчэ зусім нідаўна ў Беларусі існавалі «чорныя спісы», якія забаранялі публічную дзейнасць найбольш вядомых рок-гуртоў на чале з «N. R. M.», «Крамай», «Палацам», «Нейра Дзюбелем». Музычна блакада цягнулася з 2005 па 2007 гады, пакуль забароненая музыка не схадзіла на прыём да тагачаснага галубонага ідэолага краіны Алега Праляскоўскага. Абодва бакі тады прыйшлі да тайнага пагаднення: улады адмайлююцца ад «чорных спісаў», а музыкі — ад «палітыкі» і забароненых бел-чырвона-белых сцягоў на канцэртах. Цяпер, калі ў краіне пануе гэтак званая лібералізацыя, Мінкультуры, Мінабліўканкам і Мінгарвыканкам выступілі суарганізатарамі музычнага фэсту з удзелам гуртоў, якія яшчэ колькі гадоў назад былі пад забаронай.

«Найбольшыя праблемы і складнасці былі з папярэднімі ўзгадненніямі ў дзяржструктурах. Так, здараліся і непрыемныя моманты, але чыноўнікі ж таксама людзі, і большасць з іх стараліся дапамагаць. Мы знайшлі агульную мову, і асоблівых нараканняў з майго боку да іх німа, — распавёў каэрспандэнту **«Тут і цяпер»** мастакі **кіраунік фестываля, лідэр гурта «Палац» Алег Хаменка**. — Адзінае патрабаванне, якое сфарміравалі ў дзяржструктурах: каб усе выступоўцы былі «адэктатыўныі».

Надумку галоўнага арганізатора **«Bela Music»**, дырэктара музычнай агенціі **«Лінія гуку»** Уладзіміра Шаблінскага, дзяржава павярнулася да рокераў не ў апошнюю чаргу праз абвешчаную лібералізацыю: «Цяперашніх эканамічных, палітычных умовах нешта мяняецца, злятае шалупінне, людзі пачынаюць болей бачыць у вачах адно аднаго».

У пяцігадзінным канцэрце, які двойчы перапрыняўся з-за моцнага дажджу, адыгралі дзесяць гуртоў: «Крама», «Палац», «Neuro Dubel», «J:mors», «БЕЗ БІЛЕТА», Пётр Ялфімаў, «Дзецидзяцей», «Garadzkija» і «Rastop Power Trio».

Найбольш драйвавымі, напэўна, «БЕЗ

На сцэне фэсту — «Нейра Дзюбел»

БІЛЕТА» і «Крамы». Самым экзатычным — гурт былых музыкаў легендарных «Сузор’я» і «Песняроў» Аляксандра Растворчына і Аляксея Казлоўскага з «Rastop Power Trio», якія адмысловы да канцэрта прылягнулі з Нью-Ёрка, дзе жывуць цяпер. Самым скандалым, безумоўна, быў выступ Пятра Ялфімава. Удзельніка нідаўняга «Еўрабачання», які пасля правільнага паўфіналу ў Маскве заявіў прэсе, што «спеў ах..на», гледачы «Bela Music» сустракалі свістам і плакатамі «Ты спяваеш ах...на».

ЧАМУ НЕ АТРЫМАЛАСЯ РАЗАМ?

У цэлым і прысутная публіка, і тыя, хто арганізоўваў шоў, засталіся задаволеныя. Прайда, як гэта заўжды бывае, не абышлося і без лыжкі дэгцю. Арганізаторы прэзентавалі фэст як «своеасаблівы канцэрт найлепшага, што ёсьць у беларускай музыцы, у першую чаргу року», аднак выступалі на Баравой далёка не ўсе найлепшыя. Найперш бракавала флагманаў айчыннага рок-н-ролу «N.R.M.» і «Ляпіса Трубяцкога». І калі першы ўзялі канцэртную паўзу, дык другія цяпер паспяхова выступаюць з турам па Злучаных Штатах Амерыкі. Але і гэта не ўсё. Па невядомых прычынах не з'явіліся

сярод удзельнікаў «Bela Music» вельмі яркія гурты «Indiga», «B:N» і «IQ48», якія за апошнія гады палюбліся слухачам і без якіх ужо немагчыма ўяўіць сабе беларускі рок.

Яшчэ расчараўала колькасць гледачоў. Арганізаторы чакалі прынамсі 5 тысяч, насамрэч атрымалася 1,5-2 тысячы. Натуральна, можна ўсё зваліць на кепскае надвор’е, якое распужала публіку. Аднак наўрад ці многія з тых, хто набыў квіткі раней, адмовіліся ад паездкі на «Баравую» толькі праз песьмістычны прагноз надвор’я. Відавочна, што колькасць папярэдне прададзеных квіткоў была ўсё ж значна меншай за чаканую. Мажліва, адна з прычын гэтага — не зусім удалая і дакладная прамоўцыя фэсту. Прыгожы назоў «Bela Music», што ў перакладзе азначае «свая, родная музыка», неяк не вельмі чапляў шараговага мінака. «Ды амаль кожны з гэтых гуртоў паасобку мог сабраць большую колькасць фанаў!» — кінуў са злосці пасля заканчэння канцэрта нехта з натоўпу. Чаму ж не атрымалася разам?

АБЫДЗЕМСЯ І БЕЗ ЗАМЕЖНЫХ ЗОРАК

Дарэчы, завабліваць аўдыторню, запрашаючы замежных зорак, арганізаторы не плануюць. «Яны паспяхова прыязджаюць і выступаюць у Беларусі і без нас. Апроч таго, у краіне ладзіцца багата розных канцэртаў з удзелам замежнікаў», — патлумачыў пазіцыю Уладзімір Шаблінскі. Аднак арганізаторы разглядаюць магчымасць запрашыць на будучыя фестывалі беларускамоўныя гурты з этнічнай беларускіх зямель — Беласточыны і Смаленшчыны. Ды сам канцэрт плануюць зрабіць двухдзённым з удзелам яшчэ і маладых гуртоў.

Што да бюджету фестываля, то арганізаторы падбіваюць рахубы. Раней яны прызначаліся, што дзякуючы продажу квіткоў у найлепшым выпадку ўдасца выйсці на «нуль». І гэта прытым, што выступоўцы атрымалі сімвалічныя ганаравы, а выдаткі на міліцыю, МНС і медыцынскую дапамогу ўзялі на сябе дзяржструктуры. Паколькі вялікіх спонсараў фэст так і не прыдбай, а продаж квіткоў быў даволі сціплы, можна прыпусціць, што першы «Bela Music» быў стратны ці блізкі да гэтага.

Хочацца спадзявацца, што гэта толькі першы блін, а надалей фэст стане традыцыйным і набудзе сапраўды нацыянальны маштаб.

**ЯГОР БАРАВУЛЯ,
ЯЗЭП ШЧАБЛОЎСКИ.**

15 траўня ва ўсіх школах Літвы прагучалі апошні званок. У Віленскай беларускай школе гэта было двайное свята: сёлетні апошні званок тут юбілейны, пятнаццаты па ліку. Але спачатку крыху гісторыі.

У лютым 1919 г. у Вільні з'явілася беларуская гімназія, заснаваная І.Луцкевічам. Гэта была 8-класная наўчальная установа гуманістычнага тыпу. З гімназій звязаны імёны многіх выбітных беларусаў: там выкладалі Максім Гарэцкі, Язэп Драздовіч, Барыс Кіт (працаўаў дырэктарам у гады вайны), Антон Луцкевіч, Рыгор Шырма (кіраваў хорам), Францішак Аляхновіч (у базыльянскіх мурах месцілася яго Беларуская драматычная майстроўня), Ігнат Дварчанін, вучылася пазетка Наталія Арсеневіца. У чэрвені 1944 г. гімназія спыніла сваё існаванне. І толькі праз 50 гадоў у Вільні зноў з'явілася мажлівасць атрымліваць адукцыю на беларускай мове — тутэйшая беларусы арганізувалі школу імя Ф.Скарыны.

«Школа стваралася намаганнямі мясцовых беларусаў, якіх аб'ядноўваў клуб «Сябрына», — узгадвае карэспандэнту «Тут і цяпер» дырэктар установы спадарыня Галіна Сівалава. 1 верасня 1994 года ў Вільні пачала працаўаць беларуская школа, але свайго памяшкання яна не мела: пэўны час беларускія вучні вучыліся ў будынках дзвюх рускіх школ. Толькі праз два гады віленская мэрыя дала памяшканне —

ДВАЙНОЕ СВЯТА БЕЛАРУСКАЙ ШКОЛЫ

15 – толькі пачатак

беларуская школа размясцілася ў будынку былога дзіцячага сада, дзе знаходзіцца і цяпер.

«Вы — выпускнікі незвычайнай школы», — сказала сёлетнім дванаццаткласнікам іх першай настаўніцца Валянціна Іванова. Сапраўды, гэта адзіная беларуская школа ў замежжы, дзе можна атрымаць адукцыю на беларускай мове з першага па дванаццаты клас. У хуткім часе школа атрымае статус гімназіі.

Акрамя роднай мовы ў школе выкладаюць дзяржаўную — літоўскую, а таксама рускую і англійскую мовы. І нікто з вучняў, з якімі мы размаўлялі, не скардзіўся, што цяжка вучыцца па-беларуску. Затое пра цяжкасці з «моўным пытаннем» узгадала дырэктар Галіна Сівалава:

— Адна з галоўных цяжкасцей для нас, — кажа спадарыня Галіна, — наўчаны дзяцей прыгожай мове. Хацелася б завезці вучняў куды ў вёску ці ці горад, дзе яны пачулі жывую мілагучную мову. Як гэта, прыкладам, у літоўцаў, якія прыязджаюць з Москвы, і іх дзецы чуюць прыгожую мову. У нас жа і фінансавыя магчымасці не тыя, ды і знайсці на Беларусі такое месца няпроста. Хутчэй да нас прыезджаюць і дзівяцца, як цудоўна нашы дзецы размаўляюць па-беларуску.

Будзе памылкова думачы, што згаданая школа — рэзервацыя чысцоткай беларускай мовы і культуры. Зрэшты, цяжка сказаць, наколькі гэта ўвогуле магчыма, калі ўлічваць, што многія з вучняў упершыню чуюць беларускую мову,

прышоўшы ў школу. І не адвязкова ў першы клас. Але ж і адмаўляць такім жадаючым не выпадае: паводле данных Міністэрства адукацыі Літвы, напаўненасць класаў павінна быць не менш як 15 чалавек. А ў школе цяпер на 12 класаў усяго калі 150 навучэнцаў. Вось калі вучань не справіца з засваеннем матэрыялу, які выкладаецца па-беларуску, яму прыйдзеца шукаць іншую школу.

На пытанне пра нацыянальны склад вучняў дырэктар патлумачыла, што па законах Літоўскай рэспублікі і Еўразіяза школа не мае права адбіраць вучняў па нацыянальнай прыкмете, таму сярод іх ёсьць як дзеці са змешанымі сем'ямі, так і тыя, хто да Беларусі не мае нікага дачынення. У выпускнікоў, якія жадаюць працягваць адукцыю ў беларускіх ВНУ, экзамены прымае адмысловая камісія з Беларусі.

Вучні і іх бацькі разумеюць незвычайнасць школы і готовы мірыца з пэўнымі нязручнасцямі: школа знаходзіцца далёка не ў цэнтры Вільні, і не ўсім вучням да яе зручна дабицца, асабліва тым, хто жыве ў прыгарадзе. Але гэтая акадыніка не пужае нават бацькоў першакласнікаў: ужо сёння вядомыя прозвішчы 16-ці дзетак, якія прыйдуть у першы клас беларускай школы ў наступным навучальным годзе.

КРЫІСЦІНА ШЭЙМЕНЕНЕ.

Нядайна жыхары Светлагорска маглі бычыць, як па вуліцах няспесна рухаецца група людзей у аранжавай вопратцы. Па інфармацыі сайта regionby.org, пад мерыны гук барабана гучалі нязвыклыя спевы.

— Мы прадстаўляем старажытную монастістычную рэлігію, верым у адзінага Бога Крышну, — гаворыць адзін з удзельнікаў імпрэзы. — Крышнаіты ёсць у многіх месцах Беларусі, у тым ліку і ў Светлагорску. Многія людзі жывуць, не задумваючыся ні аб чым, акрамя бягучых проблем. Мы

КРЫШНАІЦКАЯ ПРАЎДА

сёняння даём знак: трэба думаць і пра сябе, пра сваю сутнасць, пра вечнае.

Крышнаіты — з'ява ў Светлагорску экзатычная, але мясцовыя жыхары ставяцца да іх цалкам спакойна: маўляў, рознае бачылі, няхай будзе і гэта.

Аднак брашуры пра крышнаізм бяруць неахвотна. Вядома, што праваслаўе і іншыя хрысціянскія канфесіі адмоўна ўспрымаюць нетрадыцыйныя рэлігіі ў Беларусі. Што думаюць наконт гэтага самі

крышнаіты?

— Розныя ёсць праваслаўныя, — кажа ўдзельнік імпрэзы. — Мы не шукаем канфліктай ні з кім. Хто хоча, той цікавіцца. З ім гаворым, даём літаратуру.

Суразмоўца патлумачыў, што беларускі цэнтр Міжнароднага таварыства свядомасці Крышны знаходзіцца ў Мінску, па вуліцы Паўлава.

Крышнаізм, як лічаць даследчыкі, узнік у IV ст. да н. э. у Індый і аб'ядноўвае шэраг рэлігійных традыцый

індуізму. За такую доўгую гісторыю ў крышнаізме сфарміравалася некалькі цячэнняў. Адно з меркаванняў навукоўцаў гаворыць аб блізкасці крышнаізму і хрысціянства і аб глыбінай сувязі паміж імі.

КВЕТКІ ПРАВАДЫРУ

Гісторыкі ў барацьбе з фальсіфікацыяй гісторыі

На "Лініі Сталіна" пад Мінскам апошнім часам рэгулярна ўкладаюць кветкі да помніка правадыру. Не ў сувязі з нейкімі гісторычнымі датамі ці афіцыйныі святамі, а як рытуал. Відаць, для таго, каб прыцягнуць сюды яшчэ больш турыстаў.

Тым часам мінская міліцыя адмаўляеца патрулюваць Курапаты, каб абараніць парэшткі ахвяр сталінскіх расстрэлаў ад сучасных вандалаў. Амаль кожны тыдзень ва ўрочышчы апаганьваюць крыжы ці спрабуюць раскопваць магілы. Знайсці злачынцаў міліцыі, як правіла, не ўдаецца.

Давялося чуць водгук вядомага расійскага журналіста пра "Лінію Сталіна", якую ён нядаўна наведаў. Журналіст гэты — таленавіты аўтар шматлікіх кніг і фільмаў па гісторыі, у якіх, між іншым, праўдзіва адлюстраваны сталінскія злачынствы, у тым ліку падчас вайны. Ён выказаў захапленне ўбачаным пад Мінскам тэатралізаваным дзеяствам на тэму Вялікай айчыннай... У журналіста, паводле яго прызнання, слёзы выступілі на вачах, бо ён чалавек сэнтыментальны. На помнік Сталіну маскоўскі аўтар увагі не звярнуў. Ды й назва "гісторыка-мемарыяльнага комплексу" ў гісторыка чамусыці ніякіх сумневаў не выклікала...

Успомніў я пра гэта ў сувязі са стварэннем згодна з ўказам презідэнта Мядзведзева Камісіі па супрацьдзеянні фальсіфікацыі гісторыі ва ўрон інтарэсам Расіі. Фальсіфікацыям, якія НЕ наносяць урон

А мы ўсё працягваем ваяваць. Асабліва на "Лініі Сталіна"

інтарэсам Расіі, трэба разумець, камісія супрацьдзеяннічаць не збіраецца. Міфічная "лінія Сталіна", якая, што добра вядома гісторыкам, ніякім чынам не затрымала наступ гітлераўскіх захопнікаў на Усход і ў прыватнасці не перашкодзіла ім захапіць Мінск, ёсць фактычна прыкладам фальсіфікацыі. Але гэта нікола не хвалюе ні ў сучаснай Беларусі, ні у Расіі. Тым больш што ў расійскіх падручніках Сталіна ціпера называюць "паспяховым менеджэрам". А паспяховыя менеджеры ніколі не памыляюцца.

Новаствораная камісія, як тлумачаць маскоўскія паліто-

лагі, заклікана даць адпорым палітыкам у краінах Балты і некаторых краінах СНД (найперш ва Украіне), якія прыніжаюць або скажаюць вызволяльную ролю Савецкай Арміі, знішаюць савецкія помнікі і ставяць замест іх помнікі фашистам.

Курапаты, Быкоўня пад Кіевам, дзе пахаваны дзясяткі тысяч ахвяр сталінскіх рэпрэсій, Катынь у Расіі — ўсё гэта яўна не ўпісваецца ў канцепцыю гісторыі Перамогі, якую будзе ахоўваць высокая камісія. Гартак ізноў самая чорная і ганебная старонкі Другой сусветнай вайны — пакт Молатава-Рыбентропа, татальнае

адступленне і палон мільёнаў савецкіх салдат летам 41-га, паводзіны Савецкай арміі ў Германіі і на іншых акупіраваных тэрыторыях у 45-м — зразумела, ніхто не захоча. Ды хто цяпер дазволіць гэта рабіць у краіне, якая перамагла фашизм?

Нушто ж, спадары гісторыкі і журналісты саюзной дзяржавы, прыезджайце да нас на "Лінію Сталіна", спяшайцеся ўскладаць кветкі да помніка правадыру ўсіх народаў.

Відаць, будзе такая барацьба з фальсіфікацыяй, што ад гісторыі ўжо нічога не застанеца.

МАКСІМ ПЕШКА.

КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ ЧЫТАЦЬ НАШУ ГАЗЕТУ Ў ІНТЕРНЕЦЕ І Ў PDF-ВЕРСII,

ЗАХОДЗЬЦЕ НА САЙТ [WWW.SVABODABY.NET](http://www.svabodaby.net).

КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ АТРЫМЛІВАЦЬ PDF-ВЕРСIU ГАЗЕТЫ,

ПАВЕДАМЦЕ НАМ НА E-MAIL info@svabodaby.net ВАШ ЭЛЕКТРОННЫ АДРАС.